

N:o 183.

Af herr **J. Johanson** i Valared, om *ändring af 23 § i förordningen angående fattigvården.*

Med afseende å svensk medborgares hemorts rätt ur fattigvårdens synpunkt stadgas i § 22 af kongl. förordningen angående fattigvården den 9 juni 1871 följande: »i fråga om fattigvård skall svensk medborgare, för hvilken behof deraf uppstår, anses, med nedan stadgade undantag, hafva hemorts rätt i fattigvårdssamhälle, hvarest han senast författningsenligt blifvit eller bort blifva mantalskrifven. Det första af undantagen från den allmänna grundsatsen finna vi i § 23 af samma kongl. förordning, enligt hvilket författningsrum den, som fyllt sextio år, behåller derefter den hemort han då egde. Motivet till sistnämnda afvikelse från den allmänna principen torde vara lika själfklart som berättigadt. Hos den, som uppnått sagda åldersgräns, torde i de flesta fall kroppskrafterna vara i aftagande och följaktligen arbets- och själf-försörjningsförmågan på väg att minskas. Det är därför med rättvisa och billighet öfverensstämmande, att den kommun, som tillgodogjort sig frukterna af den kraftfulle medborgarens lifsgerning, vid dennes på grund af hög ålder öfverhandtagande oförmåga att sig själf i allo försörja, eger förpligtelse att lemna honom nödortftig fattigvård. Att denna åskådning hvilar på en rättvis och förnuftig grund lärer af ingen bestridas. Det torde icke heller kunna förnekas, att, liksom enligt hvad jag nu erinrat, viss hög ålder utgör hinder för vinnande af ny hemorts rätt med thy åtföljande rätt till fattigvård. Äfven obotlig sinnessjukdom bör utgöra ett sådant hinder, och detta desto hellre som ju den kommun, i hvilken genom en eller annan tillfällighet en obotlig sinnes-

sjuk kommer att vistas ett kalenderår, ej kan påräkna att draga någon som helst nytta af dennes arbetskraft, hvilket senare deremot mycket ofta torde blifva fallet med en visserligen ålderstigen, men dock arbetsduglig person. Den senare kan likväl ej vinna ny hemorts rätt ur fattigvårdssynpunkt, men den förre, som uteslutande blir en tärande samhällsmedlem, kan vinna sådan. Alla skäl tala därför, att en bevisligen obotligt sinnersjuk bör vara och förblifva hemortsberättigad inom det fattigvårdssamhälle, hvilket han tillhörde, då det sinnessjuka tillståndet tog sin början. Utgifterna för en sinnessjuk persons vård äro för visso ansenligt drygare än för fattighjon i allmänhet. Det bör därför vara af största vikt att i fråga om en för kommunens ekonomi så betungande börda som underhållet af en obotlig sinnessjuk rättigheter och skyldigheter väl afvägas mot hvarandra. Den kommun, som tillgodogjort sig den möjligen förr friske och idoge medborgarens arbetskraft, bör ej kunna ega möjlighet att från sig vältra försörjnings- och vårdnadspligten vid inträffande obotlig sinnessjukdom genom, att den sjuke på ett eller annat sätt kommer att vistas nog lång tid inom en annan kommun.

Jag tillåter mig relatera ett rättsfall, som är egnadt att belysa denna fråga. En 68 år gammal medellös person inflyttade år 1889 från F. kommun till H. kommun, naturligtvis utan att inom den senare kommunen vinna hemorts rätt och rätt till fattigvård. Men hans till myndig ålder komne, från hospital som obotlig sinnessjuk utskrifte son, hvilken åtföljde fadren till den senare kommunen, vistades sedermera kortare olika tider inom sagda kommuner och ännu en tredje kommun hos hjälpsamma anhöriga intill november 1891, hvarefter han stadigt vistades inom H. kommun. Denne son vinner hemorts rätt inom H. kommun och skall af denna underhållas, enligt hvad Kongl. Maj:t, inför hvilken frågan drogs, genom utslag den 15 januari 1897 dömt de tvistande kommunerna emellan. Att lagtolkningen i fråga varit riktig, lär ej kunna bestridas, men obilligheten i gällande lagstiftning i ämnet, torde ligga i öppen dag. En lagändring till förebyggande af dylik orättvisa bör därför enligt min åsigt komma till stånd.

I syfte alltså att den, som utskrifves från hospital eller vårdanstalt såsom obotligt sinnessjuk, derefter ej må kunna vinna ny hemorts rätt, tillåter jag mig, på grund af hvad jag ofvan anfört, värdsamt föreslå,

att Riksdagen för sin del måtte besluta att § 23 i kongl. förordningen angående fattigvården den 9 juni 1871, skall ega följande lydelse: »Den, som fylt sextio

år, eller den, som utskrifvits från allmän vårdanstalt som obotlig sinnessjuk, behåller derefter den hemorts-rätt han då egde».

Om remiss till lagutskottet anhålles vördsamt.

Stockholm den 27 januari 1898.

Johan Johanson.

Ledamot af Riksdagens Andra Kammare
för Redvägs härad.

N:o 184.

Af herr **O. G. Eklund** i Stockholm, *om nedsättning af portot för korsbandsförsändelser.*

Enligt gällande posttaxa är portot för inländska korsbandsförsändelser sålunda bestämdt:

För svenska tidningar och tidskrifter 1 öre per 50 gram, dock är lägsta portot 4 öre (vid lokalbefordran 2 öre);

för andra trycksaker 4 öre per 50 gram (vid lokalbefordran är lägsta porto 2 öre).

Jemför man portot för korsbandsförsändelser med portot för paket, finner man, att portot för paket ställer sig billigare än portot för korsband, ehuru förhållandet väl borde vara motsatt, alldenstund postverket har större besvär med ett paket än med ett korsband.

Ett paket, som väger intill $\frac{1}{2}$ kilo, kostar 30 öre i befodringsafgift, men ett korsband med samma vikt 40 öre.

Ett paket, som väger intill 1 kilo, kostar 50 öre, men ett korsband med samma vikt 80 öre.